

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-наукову програму здобувачів вищої освіти третього рівня за спеціальністю 081 «Право»

Освітньо-наукова програма третього рівня вищої освіти, що реалізується в Навчально-науковому інституті права Сумського державного університету за спеціальністю 081 «Право» являє собою систему документів, розроблену і затверджену закладом вищої освіти з урахуванням вимог ринку праці.

Представлена на рецензування освітньо-наукова програма визначає об'єкт вивчення, цілі навчання, програмні результати навчання, ресурсне забезпечення реалізації програми.

Освітньо-наукова програма складена та описана системно та послідовно. Освітні компоненти, які наведені в освітньо-науковій програмі відображають як загальну актуальну для галузі знань 08 «Право» проблематику, так і спрямованість на набуття специфічних компетентностей у сфері адміністративного права та процесу, інформаційного права, фінансового права.

Кадрове забезпечення освітньо-наукової програми у Навчально-науковому інституті права Сумського державного університету відповідає профілю дисциплін, що викладаються. Адже, до викладання залучені науково-педагогічні працівники, які мають стаж науково-педагогічної діяльності понад два роки.

Освітньо-наукова програма має високий рівень матеріально-технічного, інформаційного та навчально-методичного забезпечення.

З урахуванням зазначеного, рецензовану освітньо-наукову програму «Право» можна рекомендувати до використання для

підготовки здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня
за спеціальністю 081 «Право».

Перший заступник директора

Інституту права та післядипломної освіти

Міністерства юстиції України,

доктор юридичних наук, професор,

заслужений юрист України

Д. В. Журавльов

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
здобувачів вищої освіти третього рівня (доктор філософії)
за спеціальністю 081 «Право»

Освітньо-наукова програма підготовки високоякісних фахівців за спеціальністю «Право» сформована відповідно до сучасних суспільних потреб, враховуючи тенденції розвитку правої держави, інтеграції України в європейську спільноту, вимог роботодавців на ринку надання юридичних послуг.

Нині в епоху постіндустріального суспільства та високої конкуренції на ринку праці, вимогою роботодавців є підготовка не лише практично обізнаного фахівця, а й формування та розвиток у нього творчо-наукового мислення та використання наукових підходів під час практично діяльності.

Рецензована освітньо-наукова програма для підготовки фахівців третього (освітнього-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» розроблена групою викладачів Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету після консультацій із науковцями, потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу в підготовці фахівців саме цієї спеціальності.

Освітньо-наукова програма базується на положеннях Закону України «Про вищу освіту», зокрема, які визначають сутність освітньо-наукової програми, особливості третього (освітньо-наукового) рівня, компетентнісний підхід до організації навчання.

Послідовність вивчення дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркових дисциплін відповідають структурно-логічній сфері підготовки здобувачів вищої освіти третього рівня за спеціальністю 081 «Право» і сприяють забезпеченню відповідності програмних результатів навчання запитам стейкхолдерів.

Методи навчання носять інтерактивний характер, що сприяє взаємодії здобувачів між собою, а також і з викладачами. Фахові компетентності носять практичний характер і стануть основою у професійній діяльності здобувачів наукового ступеня.

**Завідувач кафедри адміністративного
та фінансового права**
**Національного університету біоресурсів
і природокористування України,**
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України

*Підпис проф. Куріло В.І. захищено.
Декан юридичного факультету НУБІП України*

В.І. Куріло

РЕЦЕНЗІЯ
НА ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ «ПРАВО»
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТРЕТЬОГО РІВНЯ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 081 «ПРАВО»

Сучасний стан розвитку суспільства, інтенсивні зміни в його соціально-економічному житті та удосконалення суспільних відносин, зумовлюють й постійні зміни у законодавстві. Ці зміни у свою чергу мають відповідати потребам громадян та європейському курсу Україні. У бажанні нашої держави до економічного зростання, протидії корупції та злочинності важливою є підготовка висококваліфікованих освітньо-наукових кадрів.

Загальні та професійні компетенції, окреслені в освітньо-науковій програмі, відповідають як вимогам законодавства України, так і потребам сучасної правозастосовної діяльності. Перелік освітніх компонентів, що забезпечують загальні та спеціальні (фахові) компетентності узгоджуються із заявленими цілями навчання.

Структурно-логічна побудова освітньо-наукової програми підготовки майбутніх юристів створює умови для отримання студентами визначених компетентностей.

Під час реалізації освітньої-наукової програми у повному обсязі задіяні сучасні форми і методи, спрямовані на розвиток критично орієнтованого творчого мислення у здобувачів вищої освіти третього рівня за спеціальністю 081 «Право».

Особливо хотілось би відмітити своєчасне оновлення змісту навчально-методичних матеріалів, з урахуванням вимог суспільного розвитку та оновлення законодавства.

Ураховуючи структуру та зміст освітньо-наукової програми, умови її впровадження вбачається, що зазначена освітньо-наукова програма дозволяє належним чином задовільнити потреби у фахівцях в галузі прав та підготувати освітньо-наукових фахівців високого рівня.

Тому вважаємо, що рецензована освітньо-наукову програма «Право» може бути рекомендована до використання для підготовки здобувачів вищої освіти третього освітньо-наукового рівня за спеціальністю 081 «Право».

**Декан факультету № 1
Харківського національного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України**

О. М. Музичук

Будь-які зміни в освітньо-науковій програмі не можуть бути внесені без згоди доктора філософії, професора Олега Музичука та заслуженого юриста України Олега Музичука, якщо це не відповідає змінам в законодавстві та нормативно-правовій базі, а також змінам в умовах навчання та підготовки кваліфікованих кадрів.

Ось обговорювані питання, які виникають під час рецензування освітньо-наукової програми:

1. Якщо рецензована освітньо-наукова програма утворює об'єкт публічної діяльності та залучає учасників до реалізації публічної діяльності, то рецензування освітньо-наукової програми повинно проводитися з урахуванням вимог, які встановлені законодавством та нормативно-правовими актами.

2. Якщо рецензована освітньо-наукова програма не утворює об'єкт публічної діяльності, а залучає учасників до реалізації публічної діяльності, то рецензування освітньо-наукової програми повинно проводитися з урахуванням вимог, які встановлені законодавством та нормативно-правовими актами.

У рецензуванні структуру та розмір змісту освітньо-наукової програми, які встановлені вимогами, що встановлюють освітній заклад, а також вимогами, що встановлюються нормативно-правовими актами, які встановлюють освітній заклад.